

1. Identifikace látky / směsi a společnosti / podniku

1.1 Identifikátor výrobku

Obchodní název výrobku: **ADIBET-W30 ES**

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Použití: hydraulické pojivo používané v hornictví ke stavbě izolačně-podpůrných pásů, izolačních zátek, izolačních hrází, vyplňování volných prostorů mimo výztuž důlního díla, vyplňování plnicích rukávů nad výztuží chodeb pro zvýšení jejich nosnosti, torkretování, apod.

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Výrobce: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ADIBUD“ Piotr Ślosorz

Sídlo: ul. Bławatków 4, 41-412 Mysłowice, Polsko

Distributor: Minova Bohemia s.r.o.

Sídlo: Lihovarská 1199/10, 716 00 Ostrava - Radvanice

Telefon: +420 596 232 801, Fax: +420 596 232 994

+ **Odborně způsobilá osoba:** Ing. Miroslav Frantes, email: miroslav.frantes@minovaglobal.com

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace

Poradenský subjekt pro mimořádné situace v ČR: Toxikologické informační středisko, Na bojišti 1, 120 00 Praha 2, **telefon nepřetržitě: (00420) 224 919 293; (00420) 224 915 402.**

2. Identifikace nebezpečnosti

2.1 Klasifikace látky nebo směsi

Klasifikace dle Nařízení (ES) č. 1272/2008

GHS 05 Korozivní a žíravé látky.

Vážné poškození očí, kategorie 1 (Eye Dam. 1)

H318 Způsobuje vážné poškození očí.

GHS 07 Dráždivé látky.

Dráždivost pro kůži, kategorie 2 (Skin Irrit. 2)

H315 Dráždí kůži.

Senzibilizace kůže, kategorie 1B (Skin Sens. 1B)

H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice, kategorie 3 (STOT SE 3)

Podráždění dýchacích cest

H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest.

2.2 Prvky označení

Produkt je klasifikován a označen podle platných ES směrnic/nařízení pro nebezpečné látky.

Výstražný symbol nebezpečnosti:

Signální slovo: Nebezpečí.

Obsažená nebezpečná látka:

cement portlandský (ES 266-043-4), popílky (ES 268-627-4), síran železnatý (ES 231-753-5)

Standardní věty o nebezpečnosti:

H318 Způsobuje vážné poškození očí.

H315 Dráždí kůži.

H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.

H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest.

Pokyny pro bezpečné zacházení

- P102 Uchovávejte mimo dosah dětí.
P280 Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít.
P305+P351+P338+P310 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny, a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování. Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/lékaře.
P302+P352+P333+P313 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody. Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P261+P304+P340+P312 Zamezte vdechování prachu. PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání. Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/lékaře.
P501 Odstraňte obsah/obal v souladu s místními/regionálními/národními/mezinárodními předpisy.

2.3 Další nebezpečnost

Výsledky posouzení PBT a vPvB látek:

PBT: Nemá relevantní.

vPvB: Nemá relevantní.

3. Složení / informace o složkách

3.1 Látky

Nevztahuje se.

3.2 Směsi

Popis: Minerální cementové pojivo určené k nástřiku a čerpání. Obsahuje cement portlandský (odpovídající EN 197), přírodní kameniva, popílky a další příměsi.

Výrobek obsahuje následující nebezpečné chemické látky:

cement portlandský ¹⁾

popílky (rezidua) ²⁾

síran železnatý ³⁾ - reduktor chromu (VI)

	ES č.	CAS č.	Obsah v %	Symbol	Klasifikace
1)	266-043-4	65997-15-1	< 80	GHS05 GHS07	Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1B, H317; STOT SE 3, H335;
2)	268-627-4	68131-74-8	< 30	GHS07	Eye Irrit. 2, H319;
3)	231-753-5	7720-78-7	< 1	GHS07	Acute Tox. 4, H302; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319;

Doplňující informace:

Úplné znění výše uvedených údajů o nebezpečnosti látek je uvedeno v odstavci 16.

4. Pokyny pro první pomoc

4.1 Popis první pomoci

Všeobecné pokyny:

Při pocitu slabosti nebo ztráty vědomí vyvést postiženého z dosahu prachu. Přivolat lékaře.

Osobě v bezvědomí nebo polobezvědomí nepodávat nic k pití.

Vyhnete se kontaktu s vlhkým produktem nebo vlhkou směsí obsahující produkt.

Při nadýchání:

Vyvedte postiženého na čerstvý vzduch. Hrdlo a nosní dutina by se měly od prachu očistit samovolně. Při přetrvávajícím podráždění nebo jiných opožděných příznacích (kašel, dýchací potíže, apod.), vyhledejte nebo přivolejte lékaře.

V případě, že postižený nedýchá, okamžitě zaveďte umělé dýchání a přivolejte lékaře! Při bezvědomí postiženého ukládejte a přepravujte ve stabilizované poloze.

Při kontaktu s kůží:

Suchý produkt odstraňte a bohatě opláchněte kůži vodou. Mokrý / vlhký produkt opláchněte velkým množstvím vody. Odstraňte kontaminovaný oděv, obuv, hodinky, atd. a před opětovným použitím je vyčistěte. V případě jakéhokoli podráždění nebo popálení vyhledejte lékaře.

Při kontaktu s okem:

Neprotírejte si oči, aby se zabránilo mechanickému poškození rohovky. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny. Nakloňte hlavu ve směru kontaminované oka, široce otevřete víčka a důkladně vyplachujte velkým množstvím čisté vody po dobu nejméně 20 minut, aby se odstranily veškeré nečistoty. Pokud je zasaženo pouze jedno oko, chráňte nezasažené oko před proudem odtékající vody. Pokud je to možné, použijte izotonický roztok (0,9% NaCl ve vodě). V případě obtíží vyhledejte očního lékaře.

Při požití:

Nevyvolávejte zvracení. Pokud je postižený při vědomí, vypláchněte ústa vodou a podejte velké množství vody k pití. Osobě v bezvědomí nebo polobezvědomí nepodávejte nic k pití. Okamžitě přivolejte lékaře nebo se obraťte na toxikologické informační středisko.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Po nadýchání: opakované vdechování prachu po delší dobu zvyšuje riziko onemocnění dýchacích cest.

Po kontaktu s kůží: dlouhodobý kontakt může dráždit vlhkou pokožku (např. při pocení), opakovaný kontakt může vyvolat senzibilizaci. Dlouhodobý kontakt prachu s vlhkou pokožkou může způsobit její podráždění, zánět nebo popáleniny. Kontakt může probíhat, aniž byste cítili bolest (např. při klečení v kalhotách v mokrému betonu).

Po kontaktu s okem: kontakt výrobku (suchého nebo mokrého) s okem může způsobit vážné a potenciálně nevratné poškození zraku.

Pro životní prostředí: při běžném používání nejsou cementy nebezpečné pro životní prostředí.

4.3 Pokyny týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Při kontaktování lékařské pomoci byste u sebe měli mít k dispozici tento bezpečnostní list.

5. Opatření pro hašení požáru

5.1 Hasiva

Vhodná hasiva: Výrobek není hořlavý ani nepodporuje šíření plamene. Hasicí prostředky přizpůsobit charakteru okolního hořícího prostředí – suchá hasiva, pěna, oxid uhličitý. Osoby zapojené do hašení požáru musí být vybaveny vhodným ochranným oděvem a ochrannými prostředky pro dýchací cesty.

Nevhodná hasiva: ---.

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Nejsou známa.

5.3 Pokyny pro hasiče

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: Nezávislý dýchací přístroj.

Zbytky po hoření a kontaminovanou vodu z hašení shromažďovat zvlášť, nesmí se dostat do kanalizace nebo povrchových vod. Zbytky zneškodňovat dle platných předpisů o odpadech.

6. Opatření v případě náhodného úniku

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

Používat předepsané ochranné pracovní prostředky (dle odstavce 8).

Zabránit vniknutí látky do očí a bezprostřednímu kontaktu s kůží a dýchacími cestami.

Zabránit vzniku prachu. Zabezpečit dostatečné větrání.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí

Při práci minimalizovat prašnost.

Zabránit kontaktu s vodou.

Zabránit úniku do půdy, kanalizace, povrchových nebo podpovrchových vod.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

Úklid na sucho - rozsypaný produkt smést do určené odpadní nádoby. Další zneškodnění dle odstavce 13.

Zabezpečit dostatečné větrání.

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Viz Oddíl 8 pro informace o osobních ochranných prostředcích.

Viz Oddíl 13 pro informace o likvidaci odpadů.

7. Zacházení a skladování

7.1 Opatření pro bezpečné zacházení

Chránit před vlhkostí. Uchovávat mimo dosah dětí.

Při zpracování zajistit dostatečné odvětrávání pracovního prostředí.

Při práci minimalizovat prašnost.

Zamezit vdechování prachu a bezprostřednímu kontaktu s kůží a očima.

Osoby vykazující alergickou reakci při kontaktu s cementem by neměli provádět zpracování pojiva.

Informace o požární - explozivní ochraně: Žádná zvláštní opatření nejsou zapotřebí.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

Skladovat pouze v originálních obalech.

Skladovat na suchých a větraných místech, při teplotách 5 až 30°C.

Skladovat stranou od poživatin, krmiv, alkoholu a tabákových výrobků.

Další informace o skladovacích podmínkách

Chraňte před vlhkostí.

Chraňte před mrazem.

Chraňte před mechanickým poškozením obalů.

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití:

+ Výrobek je určený výhradně pro profesionální použití.

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

8.1 Kontrolní parametry

V uzavřených prostorech nucené odvětrávání, v případě rozhodnutí příslušného hygienika měření prašnosti v pracovním prostředí.

Expoziční limity složek, které vyžadují měření v pracovním prostředí:

PEL_c (prachy s převážně nespecifickým účinkem) = 10 mg/m³

Při dodržení předepsaných podmínek skladování výrobek obsahuje po celou dobu použitelnosti méně než 2 ppm Cr (VI).

8.2 Omezování expozice

8.2.1 Vhodné technické kontroly

Žádné další informace, viz odstavec 7.

8.2.2 Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků

Obecná ochranná a hygienická opatření:

Nesmí přijít do styku s potravinami, nápoji a krmivem. Při práci nejíst, nepít a nekouřit.

Neprodleně svléknout veškerý znečištěný a kontaminovaný oděv.

Při přestávce a po práci si omýt ruce teplou vodou a mýdlem a obličej opláchnout vodou, pokožku ošetřit vhodnými reparačními prostředky.

Ochrana dýchacích cest:

Při dostatečném větrání není nutná.

Při výskytu prachu se doporučuje použít vhodnou ochrannou masku nebo polomasku s filtrem proti částicím (typ P2).

Ochrana rukou:

Ochranné rukavice z vhodného materiálu, odpovídající EN 374-3.

Materiál rukavic:

Nepropustné rukavice odolné na zásadité prostředí.

Výběr vhodných ochranných rukavic nezáleží pouze na materiálu, ale také na dalších ukazatelích kvality a liší se výrobce od výrobce. Jelikož je výrobek připraven z několika látek, odolnost materiálu rukavic nemůže být kalkulována předem, a proto musí být odolnost před použitím vyzkoušena.

Doba průniku materiálem rukavic:

Přesná doba prostoupení výrobku skrz materiál musí být stanovena výrobcem ochranných rukavic a musí být dodržována.

Ochrana očí:

Ochranné uzavřené brýle odpovídající EN 166 (symbol na obrubě: 3).

Ochrana kůže: Ochranný oděv a uzavřená obuv.

Tepelné nebezpečí: Nevztahuje se.

8.2.3 Omezování expozice životního prostředí

Zabránit úniku do půdy, kanalizace, povrchových a podpovrchových vod.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

vzhled:	pevná látka, prášek
barva:	šedá
zápach (vůně):	bez zápachu
prahová hodnota zápachu:	informace není k dispozici
pH (při 20°C):	12,0 – 13,0 (vodný roztok)
bod tání / bod tuhnutí:	>1000°C
počáteční bod varu a rozmezí bodu varu:	nelze aplikovat
bod vzplanutí:	nelze aplikovat
rychlost odpařování:	nelze aplikovat
hořlavost (pevné látky, plyny):	nehořlavý
meze výbušnosti nebo hořlavosti:	
- horní mez (% obj.)	informace není k dispozici
- dolní mez (% obj.)	informace není k dispozici
tlak páry (při 38°C):	nelze aplikovat
hustota páry:	nelze aplikovat
sypná hmotnost (při 20°C):	cca 1300 kg.m ⁻³
rozpustnost:	
- ve vodě:	0,1 – 1,0 % (při 20°C)
- v ostatních rozpouštědlech:	nerozpustný
rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda	nelze aplikovat
teplota samovznícení:	není samovznítitelný
teplota rozkladu:	informace není k dispozici
viskozita (při 25°C):	nelze aplikovat
výbušné vlastnosti:	nepředstavuje nebezpečí z hlediska exploze
oxidační vlastnosti:	nelze aplikovat

9.2 Další informace

Žádné další relevantní informace k dispozici.

10. Stálost a reaktivita

10.1 Reaktivita

Za běžných podmínek výrobek není reaktivní.

Po smíchání s vodou výrobek ztvrdne na stabilní hmotu, která rovněž není reaktivní.

10.2 Chemická stabilita

Za běžných podmínek okolního prostředí při skladování a manipulaci je stabilní.

10.3 Možnost nebezpečných reakcí

Zvlhčený materiál reaguje zásaditě - nesmí přijít do styku s kyselinami, amonnými solemi a reaktivními kovy (hliník, hořčík nebo jejich stopy).

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit

Zabránit přemrznutí a kontaktu s vodou nebo vlhkostí.

10.5 Neslučitelné materiály

Kyseliny, amonné soli, hliník a další reaktivní kovy.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Při dodržení skladovacích podmínek k rozkladu nedochází.

11. Toxikologické informace

11.1 Informace o toxikologických účincích

Akutní toxicita:

Krátkodobé intenzivní působení prachu může způsobit podráždění dýchacích cest (kašel, kýčání, pocit dušení se), podráždění pokožky (až její zarudnutí), podráždění spojivek (slzení a pálení očí) až poškození rohovky.

Primární dráždivé účinky:

- **na kůži:** Dráždivý účinek.
- **na oči:** Silně dráždivý účinek.

Senzibilizace: Možnost senzibilizace při vdechování nebo při styku s kůží.

Další informace (experimentální toxikologie):

Prach cementu má dráždivý účinek, u některých jedinců může způsobit podráždění pokožky až alergickou reakci

Po smíchání s vodou reaguje alkalicky a má žíravé vlastnosti - může způsobit podráždění očí, nosu, ústní dutiny a pokožky.

Chronická toxicita:

Dlouhodobé působení prachu může způsobit dermatitidu (cementový svrab), záněty dýchacích cest (nosu, hltanu, hrtanu), astma a/nebo záněty očních spojivek.

Mutagenita:

Žádná experimentální data o genotoxicitě in vivo nejsou k dispozici.

Teratogenita / reprotoxicita:

Žádná experimentální data nejsou k dispozici.

Karcinogenita:

Žádná experimentální data nejsou k dispozici.

Doplňující toxikologické informace:

Obsahuje rozpustné soli šestimocného chromu Cr (VI) v koncentraci nižší než 2 ppm.

12. Ekologické informace

12.1 Toxicita

Výrobek nepředstavuje nebezpečí pro životní prostředí.

12.2 Perzistence a rozložitelnost

Nevztahuje se. Výrobek není organický materiál. Po vytvrzení nepředstavuje riziko.

12.3 Bioakumulační potenciál

Nevztahuje se. Výrobek není organický materiál. Po vytvrzení nepředstavuje riziko.

12.4 Mobilita v půdě

Nevztahuje se. Výrobek není organický materiál. Po vytvrzení nepředstavuje riziko.

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB

Neobsahuje látky PBT a vPvB.

12.6 Jiné nepříznivé účinky

Mírné ohrožení vod.

Doplňující ekologické informace

Zabránit úniku do kanalizace, povrchových a podpovrchových vod.

V případě úniku velkého množství výrobku do prostředí a současném spojení s vodou dochází k lokálnímu zvýšení pH v daném prostředí.

13. Pokyny pro odstraňování

13.1 Metody nakládání s odpady

Výrobek:

Suchý, nehrudkovitý materiál se považuje za vhodný k použití.

Nesmí být likvidován spolu s komunálním odpadem.

Kód odpadu	Kat. odpadu	Název
101311	O	Odpady z jiných směsných materiálů na bázi cementu neuvedené pod čísly 10 13 09 a 10 13 10.

Doporučení: Materiál určený k likvidaci lze nasypat do odpadní nádoby, smíchat s vodou a po cca 8 hod. je možné jej zneškodnit jako běžný stavební odpad.

Kód odpadu	Kat. odpadu	Název
170101	O	Beton.

Kontaminované obaly:

Doporučení: Odstranit uložením na zajištěné skládce určené pro tyto odpady nebo ve spalovacím zařízení.

Kód odpadu	Kat. odpadu	Název
150101	O	Papírové a lepenkové obaly.

Právní předpisy:

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platné znění a jeho prováděcí předpisy.

Další údaje:

- + Konečné rozhodnutí o vhodném způsobu nakládání s odpady, v souladu s regionální, národní a evropskou legislativou a možné přizpůsobení se místním podmínkám, zůstává na odpovědnosti osoby odpovědné za nakládání s odpady podle zákona o odpadech.

14. Informace pro přepravu

14.1 Číslo UN

Není nebezpečné zboží ve smyslu přepravních předpisů.

14.2 Příslušný název pro zásilku

Nevztahuje se.

14.3 Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

Nevztahuje se.

14.4 Obalová skupina

Nevztahuje se.

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí

Nevztahuje se.

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

Nevztahuje se.

14.7 Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC

Nevztahuje se.

15. Informace o předpisech

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi:

Evropské předpisy:

Nařízení ES 1907/2006 (REACH), v platném znění.

Nařízení ES 1272/2008 (CLP), v platném znění.

Národní předpisy:

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích, v platném znění, včetně prováděcích předpisů k tomuto zákonu.

Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, v platném znění.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti:

K datu vyhotovení bezpečnostního listu nebylo posouzení chemické bezpečnosti provedeno.

16. Další informace

Prohlášení:

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pro ochranu životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy EU. Nemohou však být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci.

Příslušné věty, pokyny a zkratky, jejichž plné znění není v oddílech 2 až 15 uvedeno:

Eye Irrit. 2 - Podráždění očí, kategorie 2
H319 Způsobuje vážné podráždění očí.
Acute Tox. 4 - Akutní toxicita, kategorie 4
H302 Zdraví škodlivý při požití.

Další informace důležité z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví uživatele a ochrany životního prostředí:

Výrobek nesmí být - bez zvláštního souhlasu výrobce / dovozce - používán k jinému účelu, než který je uveden v bodě 1. Uživatel je odpovědný za dodržování všech souvisejících předpisů o bezpečnosti a ochranně zdraví a životního prostředí.

Pokyny pro školení:

Seznámit uživatele s doporučeným způsobem použití, povinnými ochrannými prostředky, první pomocí a zakázanými manipulacemi s výrobkem.

Doporučená omezení použití:

neuveďeno

Informace o zdrojích údajů použitých při sestavování bezpečnostního listu:

Údaje výrobce - bezpečnostní list KCH Nr 1 (vydanie 2, datum vydání: květen 2014).

Kontaktní místo pro poskytování technických informací:

Minova Bohemia s.r.o., Ostrava – Radvanice,
+ tel.: (00420) 596 232 801, email: minova.cz@minovaglobal.com

+ ... Údaje změněné oproti minulé verzi bezpečnostního listu.